

SLUŽBENI LIST

SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

„SLUŽBENI LIST SFRJ“ izlazi u izdanju na srpskohrvatskom odnosno hrvatskosrpskom, slovenskom, makedonskom, albanskom i mađarskom jeziku. — Oglasi po tarifi. — Ziro-račun kod Službe društvenog knjigovodstva 60802-603-19644

Petak, 19. lipnja 1981.

BEOGRAD

BROJ 34

GOD. XXXVII

Cijena ovom broju je 32 dinara. — Pretplata za 1981. godinu iznosi 1.000 dinara. Rok za reklamacije 15 dana. — Redakcija: Ulica Jovana Ristića br. 1. Pošt. pretnac 226. — Telefoni: centrala 650-155; Uredništvo 651-885; Služba pretplate 651-732; Teleks 11756

350.

Na temelju člana 315. točke 3. Ustava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije Predsjedništvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije izdaje

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI IZUMA, TEHNIČKIH UNAPREĐENJA I ZNAKOVA RAZLIKOVANJA

Prolašava se Zakon o zaštiti izuma, tehničkih unapređenja i znakova razlikovanja što ga je donijela Skupština SFRJ na sjednici Saveznog vijeća 9. lipnja 1981.

P. br. 78

Beograd, 9. lipnja 1981.

Predsjednik
Predsjedništva SFRJ
Sergej Kraigher, v. r.

Predsjednik
Skupštine SFRJ
Dragoslav Marković, v. r.

ZAKON

O ZAŠTITI IZUMA, TEHNIČKIH UNAPREĐENJA I ZNAKOVA RAZLIKOVANJA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim se zakonom uređuje zaštita izuma tehničkih unapređenja i znakova razlikovanja a i zaštita prava stvaralaca i nosilaca prava utvrđenih ovim zakonom, radi:

1) policanja stvaralaštva kojim se razvija suvremena domaća tehnologija, povećava proizvodnost društvenog rada, poboljšava kvaliteta proizvoda, postupaka i usluga te proširuje materijalna osnova udruženog rada;

2) stvaranja uvjeta za proširivanje tehnološke suradnje na ravnopravnoj osnovi s drugim zemljama i uključivanje u međunarodnu podjelu rada na području tehnološkog stvaralaštva;

3) primjene izuma u proizvodnji;

4) zaštite interesa potrošača i interesa organizacija udruženog rada na jedinstvenome jugoslavenskom tržištu;

5) zaštite i unapređivanja čovjekove okoline.

Član 2.

Izum se štiti patentom.

Znakovi razlikovanja (novi oblici tijela, slike i crteži, robni i uslužni znakovi i geografski nazivi proizvoda) štite se, i to:

— novi oblici tijela, slike i crteži — modelom odnosno uzorkom;

— robni i uslužni znakovi — robnim odnosno uslužnim žigom;

— geografski nazivi proizvoda — oznakom podrijetla proizvoda.

Tehničko unapređenje štiti se pod uvjetima i na način uređenim samoupravnim općim aktom organizacije udruženog rada odnosno općim aktom druge društvene pravne osobe, u skladu s ovim zakonom.

Član 3.

Prava priznata na temelju ovog zakona ne mogu se koristiti protivno interesima društva da se zaštićeni izumi i znakovi razlikovanja primjenjuju.

Član 4.

Organizacije udruženog rada imaju pravo i dužnost koristiti se izumima i znakovima razlikovanja kao sredstvima društvene reprodukcije, u skladu s naravi i namjenom tih sredstava, društveno i ekonomski svrsishodno, na način određen ovim zakonom, samoupravnim sporazumom ili drugim samoupravnim općim aktom.

Član 5.

U samoupravno udruženom radu izumi i znakovi razlikovanja upotrebljavaju se, u pravilu, slobodnim udruživanjem rada i sredstava u društvenom vlasništvu.

Član 6.

Organizacije udruženog rada trajno potiču stvaralački odnos radnika prema radu u svrhu stalnog poboljšanja materijalne osnove njihova i cjelokupnoga društvenog rada, razvojem novih i poboljšanjem postojećih proizvoda, postupaka proizvodnje i organizacije rada.

Član 7.

Društveno-političke zajednice, sindikati i druge društveno-političke organizacije te privredne komore potiču samoupravno sporazumijevanje i društveno dogovaranje radi usklađivanja društveno-ekonomskih i drugih samoupravnih odnosa i interesa u vezi s op-

imalnom upotrebom zaštićenih izuma, tehničkih unapređenja, a i modela i uzoraka u organizacijama udruženog rada.

Član 8.

Izumitelji i drugi stvaraoci čije su tvorevine zaštićene na temelju ovog zakona imaju ovim zakonom utvrđena moralna i materijalna prava na svoje tvorevine.

Osim prava iz stava 1. ovog člana, stvaraoci imaju i druga prava utvrđena zakonom i samoupravnim općim aktima.

Član 9.

Ne smatra se stvaraoцем, prema ovom zakonu, osoba koja je u nastanku tvorevine davala samo tehničku pomoć.

Član 10.

Radnik u udruženom radu koji ima konkretan prijedlog za rješenje određenog tehničkog problema u vezi s proizvodnjom osnovne organizacije udruženog rada u koju je udružen ima pravo zahtijevati da se stručno provjeri osnovanost njegova prijedloga.

Osnovna organizacija udruženog rada samoupravnim općim aktom regulira postupak za ostvarivanje prava radnika iz stava 1. ovog člana.

Osnovna organizacija udruženog rada u samoupravnim općim aktima regulira i postupak za provjeru osnovanosti prijedloga za rješenje određenog tehničkog problema i kada osoba koja podnosi prijedlog nije udružila rad u sklopu te organizacije udruženog rada, a prijedlog se odnosi na djelatnost te organizacije.

Član 11.

Moralno je pravo stvaraoца da kao stvaralac bude naznačen u prijavi i svim ispravama koje se odnose na patente, modele i uzorke.

Ako je tvorevina koja se štiti ovim zakonom rezultat stvaralačkog rada više osoba, u ispravama se iz stava 1. ovog člana sve te osobe navode kao stvaraoci.

Osim moralnih prava iz stava 1. ovog člana, zakonom i samoupravnim općim aktom mogu se predvidjeti i druga moralna prava stvaraoца.

Član 12.

Materijalno pravo stvaraoца na tvorevinu obuhvaća njegovo pravo da se svojom tvorevinom koristi i njome raspolaže te da ostvaruje pravo na naknadu i nagradu u slučajevima i na način što su predviđeni ovim zakonom i samoupravnim općim aktima.

Radnik koji izumom ili drugim oblikom stvaralaštva u radu društvenim sredstvima pridonosi povećanju dohotka osnovne organizacije udruženog rada ima, po toj osnovi, pravo na udio u dohotku u toj organizaciji u obliku posebne naknade, i to za sve vrjeme primjene izuma ili drugog oblika stvaralaštva, ali ne dulje od zakonskog trajanja zaštite.

Član 13.

Ništava je odredba u samoupravnim općim aktima ili ugovoru, a izjava kojom se radnik u udruženom radu unaprijed odriče moralnih i materijalnih prava koja mu kao stvaraoцу pripadaju na temelju ovog zakona.

Član 14.

Organizacija udruženog rada i druga domaća pravna osoba i jugoslavenski građani ne mogu tražiti zašti-

tu izuma i znakova razlikovanja u inozemstvu prije nego što prethodno podnesu saveznoj organizaciji nadležnoj za poslove patenata i znakova razlikovanja (u nastavku teksta »Zavod«) zahtjev za priznavanje odgovarajućeg prava kojim se štite izumi i znakovi razlikovanja u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Domaća pravna osoba odnosno jugoslavenski građanin ne može zatražiti zaštitu izuma u inozemstvu prije proteka tri mjeseca od dana podnošenja prijave Zavodu.

Član 15.

Strane pravne osobe i strani državljani u pogledu zaštite izuma i znakova razlikovanja u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji uživaju ista prava kao i domaće pravne osobe odnosno jugoslavenski građani ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora i konvencija ili iz primjene načela uzajamnosti.

Postojanje uzajamnosti dokazuje osoba koja se poziva na uzajamnost.

Član 16.

U postupku pred domaćim sudovima i organima uprave strane pravne i fizičke osobe ostvaruju prava iz ovog zakona preko punomoćnika koji se bavi zastupanjem u obliku zanimanja i koji je domaća pravna osoba ili državljanin Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Član 17.

Upravne poslove koji se odnose na zaštitu izuma i znakova razlikovanja obavlja Zavod.

Protiv rješenja Zavoda donesenih na temelju ovog zakona nije dopuštena žalba, ali se može voditi upravni spor.

Član 18.

Zavod je dužan organizacijama udruženog rada i drugim samoupravnim organizacijama i zajednicama te drugim zainteresiranim osobama učiniti pristupačnom svoju dokumentaciju i informacije o stanju tehnike i o pravima kojima se štite izumi i znakovi razlikovanja.

Član 19.

U Zavodu se osniva Savjet Zavoda (u nastavku teksta »Savjet«) kao savjetodavno tijelo u svrhu razmatranja načelnih pitanja koja se odnose na razvoj izuma, tehničkih unapređenja i znakova razlikovanja, njihovu zaštitu i primjenu, a i na patentnu i licenčnu politiku, a osobito radi potpunijeg provođenja odredaba Zakona o udruženom radu, ovog zakona i drugih saveznih propisa s ovog područja.

Savjet čine po jedan član iz svake republike i autonomne pokrajine i po jedan predstavnik Privredne komore Jugoslavije, Saveza pronalazača i autora tehničkih unapređenja Jugoslavije i saveznih organa uprave i saveznih organizacija koje odredi Savezno izvršno vijeće.

Članove Savjeta imenuje Savezno izvršno vijeće, a tim što članove iz republika i autonomnih pokrajina imenuje na prijedlog izvršnog vijeća skupštine republike odnosno izvršnog vijeća skupštine autonomne pokrajine. Članovi Savjeta imenuju se na četiri godine i mogu se ponovno imenovati još za jedno mandatno razdoblje.

Ako direktor Zavoda ne prihvati mišljenje Savjeta o pitanjima iz stava 1. ovog člana, dužan je o tome obavijestiti Savezno izvršno vijeće koje donosi odluku.

Savjet donosi poslovnik o svom radu.

Stručne i tehničke poslove za Savjet obavlja Zavod.

II. VRSTE PRAVA KOJIMA SE ŠTITE IZUMI I ZNAKOVI RAZLIKOVANJA

1. Patent

Član 20.

Patentom se štiti izum koji čini novo rješenje definiranoga tehničkog problema, koji je rezultat stvaralačkog rada, koji je industrijski i tehnički izvodljiv i koji se može upotrijebiti u industrijskoj proizvodnji ili u drugoj privrednoj ili neprivrednoj djelatnosti.

Ne smatraju se izumima načela i pravila, znanstvena otkrića i programi računara.

Član 21.

Izum je nov ako prije podnošenja zahtjeva za priznanje patenta (u nastavku teksta »prijava patenta«) nije bio obuhvaćen stanjem tehnike.

Smatra se da je izum obuhvaćen stanjem tehnike:

1) ako je učinjen pristupačnim javnosti objavom, izlaganjem, prikazivanjem ili upotrebom na način koji stručnjacima omogućuje primjenu izuma;

2) ako se bitno ne razlikuje od izuma koji su ranije prijavljeni ili su prije podnošenja prijave patenta bili pristupačni javnosti, osim od izuma za koje je prijava povučena prije objave rješenja kojim se priznaje patent.

Pri ocjeni je li prijavljen izum nov ne utječe činjenica da je izum, najviše za šest mjeseci prije dana podnošenja prijave patenta, postao pristupačan javnosti bez pristanka izumitelja.

Član 22.

Smatra se da je izum rezultat stvaralačkog rada ako rješenje tehničkog problema za stručnjaka očito ne proizlazi iz poznatog stanja tehnike.

Član 23.

Patentom se ne mogu zaštititi:

1) izumi čija je objava ili upotreba protivna zakonu ili moralu socijalističkoga samoupravnog društva;

2) kemijski proizvodi, osim kemijskih postupaka za njihovo dobivanje;

3) legure, osim postupaka za njihovo dobivanje;

4) farmaceutski i prehrambeni proizvodi za ljude i životinje, umjetna gnojiva, pesticidi, herbicidi i fungicidi, osim kemijskih postupaka za njihovo dobivanje;

5) izumi koji se odnose na proizvodnju i upotrebu nuklearnog goriva;

6) uređaji i sredstva za zaštitu od kontaminacije i postupci za dobivanje tih sredstava;

7) biljne i životinjske vrste, biološki postupci za njihovo dobivanje i mikroorganizmi, osim postupka za dobivanje mikroorganizama i postupka za dobivanje proizvoda dobivenih pomoću njih;

8) smjesa dviju ili više tvari.

Član 24.

Dopuna izuma ili usavršavanje izuma može se zaštititi dopunskim patentom.

2. Model i uzorak

Član 25.

Modelom se štiti novi vanjski oblik određenoga industrijskoga ili zanatskog proizvoda odnosno njegova dijela.

Uzorkom se štiti nova slika ili crtež koji se može prenijeti na određeni industrijski ili zanatski proizvod odnosno na njegov dio.

Modelom odnosno uzorkom ne štite se fotografska i kartografska djela, tehnički planovi i skice.

Član 26.

Oblik tijela, slika i crtež novi su, prema ovom zakonu, ako se bitno razlikuju od onih što su ranije prijavljeni i od onih koji su prije podnošenja prijave učinjeni pristupačnim javnosti, osim od onih za koje je prijava povučena prije objave rješenja kojim se priznaje model odnosno uzorak.

Pri ocjeni da li su prijavljeni oblik tijela, slika i crtež novi ne utječe činjenica da su oni, najviše šest mjeseci prije dana podnošenja prijave, postali pristupačni javnosti bez pristanka autora.

Član 27.

Modelom odnosno uzorkom ne mogu se zaštititi oblik tijela, slika i crtež:

1) čija je objava ili upotreba protivna zakonu ili moralu socijalističkoga samoupravnog društva;

2) koji sadrže državni ili drugi javni grb, zastavu ili emblem, naziv ili kraticu naziva neke zemlje ili međunarodne organizacije, a i njihovo podražavanje, osim po odobrenju nadležnog organa te zemlje ili organizacije;

3) koji predstavljaju lik neke osobe, osim po pristanku te osobe.

Lik umrle osobe može se zaštititi samo po pristanku bračnog druga i djece umrlog, a ako su živi roditelji umrlog, potreban je i njihov pristanak.

Lik historijske ili druge umrle znamenite ličnosti može se zaštititi uz dozvolu nadležnog organa.

3. Robni i služni žig

Član 28.

Robnim odnosno služnim žigom (u nastavku teksta »žig«) štiti se znak koji je u privrednom prometu namijenjen za razlikovanje robe odnosno usluga iste ili slične vrste.

Žigom, prema ovom zakonu, ne smatraju se pečat, štampilja i punca (službeni znak za obilježavanje dragocjenih kovina, mjera i sl.).

Član 29.

Žigom se može zaštititi samo znak koji je prikladan za razlikovanje robe odnosno usluga u privrednom prometu, kao što su slika, crtež, riječ, izraz, vinjeta, šifra, kombinacija tih znakova i kombinacija boja.

Pri ocjeni je li neki znak prikladan za razlikovanje robe odnosno usluga u privrednom prometu uzimaju se u obzir sve okolnosti, a osobito vrijeme i opseg dotadašnje upotrebe znaka u prometu robe odnosno usluga u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Član 30.

Ne može se kao žig zaštititi znak:

- 1) koji je protivan zakonu ili moralu socijalističkog samoupravnog društva;
- 2) koji nije prikladan za razlikovanje robe odnosno usluga u privrednom prometu;
- 3) koji označava vrstu robe odnosno usluga, njihovu namjenu, vrijeme ili način proizvodnje, kvalitetu, cijenu, količinu, težinu, ime mjesta odnosno geografsko podrijetlo;
- 4) koji je uobičajen za označavanje određene vrste robe odnosno usluga;
- 5) koji svojim izgledom ili sadržajem može stvoriti zabunu u privrednom prometu, a osobito dovesti u zabludu prosječnog potrošača što se tiče podrijetla, vrste, kvalitete ili drugih svojstava robe odnosno usluga;
- 6) koji sadrži službene znakove ili punce za kontrolu i garanciju kvalitete ili ih podražava;
- 7) koji je istovjetan s ranije zaštićenim znakom druge osobe za istu ili sličnu vrstu robe odnosno usluga;
- 8) koji je sličan ranije zaštićenom znaku druge osobe za istu ili sličnu vrstu robe odnosno usluga ako ta sličnost može dovesti u zabludu prosječnog potrošača;
- 9) koji sadrži državni ili drugi javni grb, zastavu ili amblem, naziv ili kraticu naziva neke zemlje ili međunarodne organizacije te njihovo podražavanje, osim po odobrenju nadležnog organa te zemlje ili organizacije.

Lik ili ime neke osobe može se zaštititi samo po pristanku te osobe.

Lik ili ime umrle osobe može se zaštititi samo po pristanku bračnog druga i djece umrlog, a ako su živi roditelji umrlog, potreban je i njihov pristanak.

Lik ili ime historijske ili druge znamenite ličnosti može se zaštititi uz dozvolu nadležnog organa.

Član 31.

Ako se žig sastoji od riječi ili slova, ili kombinacije riječi i slova, zaštita obuhvaća te riječi, slova i kombinacije, njihove transkripcije ili transliteracije, ispisane bilo kojim tipom slova, ma u kojoj boji, ili izražene bilo na koji drugi način.

Član 32.

Žig koji sadrži natpise, riječi ili kombinacije slova ne isključuje pravo druge osobe da pod istim natpisom, riječima ili kombinacijama slova stavlja u promet svoju robu odnosno usluge ako ti natpisi, riječi ili kombinacije slova predstavljaju njezino ime, tvrtku ili naziv, koji nisu stečeni na nezavjestan način

Osoba koja je u vrijeme podnošenja prijave za priznavanje žiga imala ime, tvrtku odnosno naziv istovjetan sa žigom druge osobe može osporavati taj žig za istu ili sličnu vrstu robe odnosno usluga, osim ako je nosilac žiga u trenutku prijave imao isto ime, tvrtku odnosno naziv.

Član 33.

Žigom zaštićeni znak ne isključuje pravo druge osobe da u privrednom prometu upotrebljava isti ili sličan znak za obilježavanje robe odnosno usluge druge vrste.

Jedna osoba može tražiti zaštitu istog znaka za više vrsta robe ili usluga te zaštitu više različitih znakova za istu vrstu robe odnosno usluga.

Član 34.

Organizacija udruženog rada, poslovna zajednica, opće udruženje organizacija udruženog rada ili druga samoupravna organizacija odnosno zajednica, može zaštititi određeni znak kao kolektivni žig radi osiguravanja prava upotrebe takvog žiga za robu ili usluge drugih organizacija udruženog rada ili drugih osoba.

Određeni znak kao kolektivni žig može, pod uvjetima iz ovog zakona, zaštititi i strana pravna osoba.

Član 35.

Podnosilac prijave za priznavanje kolektivnog žiga dužan je uz prijavu podnijeti samoupravni opći akt odnosno opći akt o kolektivnom žigu.

Opći akt iz stava 1. ovog člana mora sadržavati: tvrtku odnosno naziv podnosioca prijave i naziv organa odnosno osobe ovlaštene da predstavlja podnosioca, odredbe o tome tko ima pravo na upotrebu kolektivnog žiga i pod kojim uvjetima, odredbe o pravima i obvezama korisnika kolektivnog žiga u slučaju povrede žiga, a i odredbe o mjerama i posljedicama u slučaju nepridržavanja odredaba općeg akta.

Član 36.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na žigove koje u svojem poslovanju upotrebljavaju radni ljudi koji samostalno obavljaju djelatnost osobnim radom sredstvima rada u vlasništvu građana.

4. Oznaka podrijetla proizvoda

Član 37.

Oznakom podrijetla proizvoda štiti se geografski naziv proizvoda čija su posebna svojstva pretežno uvjetovana mjestom odnosno područjem na kojem je proizveden, ako su ta svojstva nastala prirodnim putem, pod utjecajem podneblja ili tla, ili ustaljenim načinom i postupkom proizvodnje odnosno obrade.

Oznakom podrijetla proizvoda može se zaštititi i naziv proizvoda koji je dugom upotrebom u privrednom prometu postao općepoznat kao oznaka da proizvod potječe iz određenog mjesta ili područja.

Član 38.

Oznakom podrijetla proizvoda ne može se zaštititi geografski naziv proizvoda koji je dugom upotrebom u privrednom prometu postao općepoznat za obilježavanje određene vrste proizvoda.

Član 39.

Oznaka podrijetla proizvoda može se upotrijebiti za obilježavanje prirodnih proizvoda, poljoprivrednih proizvoda, industrijskih proizvoda, zanatskih proizvoda i proizvoda narodnih rukotvorina.

Oznakom podrijetla proizvoda zaštićeni geografski nazivi podrijetla proizvoda ne mogu se pretvoriti u generička i općepoznata imena.

Član 40.

Nakon pribavljenog mišljenja nadležne privredne komore u republici odnosno autonomnoj pokrajini Privredna komora Jugoslavije određuje: geografske nazive koji se štite oznakom podrijetla proizvoda; proizvode koji se mogu stavljati u promet s određenom oznakom podrijetla proizvoda; mjesto odnosno područje s kojega potječe proizvod što se stavlja u promet s oznakom podrijetla proizvoda; proizvodna svojstva kojima proizvod treba da udovoljava da bi mogao biti stavljen u promet s oznakom podrijetla proizvoda, način obilježavanja proizvoda i pobliže uvjete za priznanje prava na upotrebu određenih oznaka podrijetla proizvoda.

Član 41.

Oznaka podrijetla proizvoda ustanovljava se upisom geografskog naziva proizvoda i vrste proizvoda na koji se taj naziv odnosi u registar zaštićenih oznaka podrijetla proizvoda.

Upis u registar iz stava 1. ovog člana obavlja Zavod po službenoj dužnosti na prijedlog Privredne komore Jugoslavije.

Član 42.

Oznaku podrijetla proizvoda mogu upotrebljavati samo osobe koje proizvode ili stavljaju u promet proizvod za koji je ustanovljena oznaka podrijetla proizvoda i koje su kao ovlaštene korisnici te oznake upisane u registar korisnika zaštićenih oznaka podrijetla proizvoda.

Upis u registar iz stava 1. ovog člana obavlja Zavod, po službenoj dužnosti, na prijedlog nadležne privredne komore u republici odnosno autonomnoj pokrajini.

Član 43.

Oznaku podrijetla proizvoda neovlaštena osoba ne može upotrebljavati ni ako toj oznaci doda riječ "tip", "način", "po postupku" i sl.

III. SADRŽAJ PRAVA KOJIMA SE ŠTITE IZUMI I ZNAKOVI RAZLIKOVANJA

Član 44.

Nosilac patenta, modela ili uzorka ima:

- 1) pravo upotrebljavati i drugim osobama ne dopustiti upotrebu u proizvodnji zaštićenog izuma, oblika tijela, slike ili crteža;
- 2) pravo staviti u promet predmete izrađene prema zaštićenom izumu, obliku tijela, slici ili crtežu;
- 3) pravo raspolagati patentom odnosno modelom ili uzorkom;
- 4) pravo na naknadu kad druga osoba upotrebljava u proizvodnji njegov zaštićeni izum, oblik tijela, sliku ili crtež, odnosno pravo na udio u dohotku i druga prava utvrđena samoupravnim općim aktom.

Član 45.

Ako se patentom zaštićeni izum primjenjuje u proizvodnji u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, samo nosilac patenta, njegov pravni sljedbenik i osoba koja ovlašteno primjenjuje taj izum u proizvodnji stječu pravo stavljanja u promet proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu.

Član 46.

Odredba člana 45. ovog zakona odgovarajuće se primjenjuje i na stavljanje u promet proizvoda izrađenog po zaštićenom obliku tijela, slici ili crtežu.

Član 47.

Prema odredbama čl. 45. i 46. ovog zakona, pod primjenom izuma u proizvodnji u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji razumijeva se takva primjena u proizvodnji tehničkog rješenja, sadržanog u zaštićenom izumu odnosno zaštićenom obliku tijela, slici ili crtežu, koja većim dijelom zadovoljava potrebe jugoslavenskog tržišta.

Član 48.

Nosilac žiga ima isključivo pravo upotrebljavati žig u privrednom prometu za označavanje svojih proizvoda odnosno usluga, a korisnik kolektivnog žiga — pravo na upotrebu tog žiga u skladu sa samoupravnim sporazumom odnosno općim aktom o tom žigu.

Pravo iz stava 1. ovog člana obuhvaća i upotrebu žiga na sredstvima za pakiranje, u katalogima, prospektima, uputama, oglasima, fakturama i korespondenciji.

Član 49.

Ovlašteni korisnik zaštićene oznake podrijetla proizvoda ima pravo u privrednom prometu upotrebljavati tu oznaku za označavanje proizvoda na koje se ta oznaka odnosi.

Pravo iz stava 1. ovog člana obuhvaća i upotrebu zaštićene oznake podrijetla proizvoda na sredstvima za pakiranje i u poslovnim ispravama te na reklamnim sredstvima.

Član 50.

Prava iz čl. 44. i 48. ovog zakona stječu se priznavanjem patenta, modela ili uzorka odnosno žiga i upisom priznatog prava u odgovarajući registar, a važe od dana podnošenja uredne prijave za priznanje tog prava.

Osoba koja će biti upisana u registar korisnika zaštićenih oznaka podrijetla proizvoda postaje na dan upisa ovlašteni korisnik i time stječe pravo da se zaštićenom oznakom podrijetla proizvoda koristi pet godina od dana upisa.

Pravo iz stava 2. ovog člana može se rješenjem Zavoda, na zahtjev ovlaštenog korisnika, produžavati neograničeni broj puta, s tim da svako produženje važi za idućih pet godina. Produženje važenja odobrit će se ako je udovoljeno uvjetima za stjecanje prava da se zaštićenom oznakom podrijetla proizvoda koristi.

Član 51.

Patent traje sedam godina od dana objave prijave patenta.

Model i uzorak traju pet godina od dana podnošenja prijave.

Ako se za trajanja patenta odnosno modela ili uzorka zaštićeni izum odnosno oblik tijela, slika ili crtež ozbiljno i stvarno primijene u proizvodnji u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji tako da ta proizvodnja većim dijelom zadovoljava potrebe jugoslavenskog tržišta, trajanje patenta produžava se, na zahtjev nosioca, još za sedam godina, a trajanje modela i uzorka — još za pet godina.

Ako je dopunski patent postao osnovni, ne može trajati dulje nego što bi trajao prvi osnovni patent na koji se dopunski patent odnosi. Prestankom važenja osnovnog patenta prestaje važiti i dopunski patent.

Rješenje o produženju važenja patenta odnosno modela ili uzorka donosi Zavod, na zahtjev nosioca, nakon pribavljenog mišljenja Privredne komore Jugoslavije.

Član 52.

Obveza ozbiljne i stvarne primjene u proizvodnji u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji zaštićenog izuma, oblika tijela, slike ili crteža postoji za sve vrijeme produženog trajanja patenta odnosno modela ili uzorka.

Član 53.

Trajanje žiga i zaštićene oznake podrijetla proizvoda nije ograničeno.

Nosilac žiga dužan je žig upotrebljavati.

Obveza upotrebe kolektivnog žiga i zaštićene oznake podrijetla proizvoda uređuje se aktima kojima su oni ustanovljeni.

Član 54.

Za stjecanje i održavanje u važnosti prava iz ovog zakona plaćaju se takse po Zakonu o tarifi saveznih administrativnih taksa te posebni troškovi postupka po propisu što ga prema Zakonu o općem upravnom postupku donosi Savezno izvršno vijeće.

Neplaćanje takse i troškova u postupku za priznavanje prava smatra se povlačenjem prijave, a posljedica neplaćanja takse i troškova za održavanje u važnosti priznatog prava je gubitak tog prava.

Član 55.

Priznato pravo iz čl. 51. i 53. ovog zakona prestaje 1. prije proteka rokova predviđenih u odredbama tih članova:

- 1) ako se nosilac odrekne prava idućeg dana od dana predaje Zavodu podneska o odricanju;
- 2) ako se ne plate propisane takse i troškovi idućeg dana od dana proteka roka za njihovo plaćanje;
- 3) na temelju sudske odluke odnosno odluke Zavoda, u slučajevima predviđenim ovim zakonom, na dan određen tom odlukom;

4) ako je prestala pravna osoba koja je nosilac prava, odnosno ako je umrla fizička osoba koja je nosilac prava, na dan prestanka odnosno smrti, osim ako je to pravo prešlo na pravne sljedbenike pravne osobe odnosno na nasljednike fizičke osobe.

Član 56.

Ako je u registar priznatih prava upisano određeno pravo u korist treće osobe (licencija, zalag ili dr.), nosilac patenta, modela ili uzorka odnosno žiga ne može se odreći svojih prava bez pismene suglasnosti osobe na čije je ime upisana licencija, zalag ili drugo pravo.

Ako nosilac patenta, modela ili uzorka odnosno žiga u određenom roku ne plati propisanu taksu, a u registru je upisana licencija, zalag ili neko drugo pravo u korist treće osobe, Zavod će obavijestiti tu osobu da nije plaćena taksa te da može platiti taksu u roku šest mjeseci od dana obavijesti i time upisano pravo održati u važnosti.

U slučaju spora o osiguranju upisanih prava treće osobe sud može, ako je to nužno za osiguravanje tih prava, riješiti da se patent, model ili uzorak odnosno žig prenese na osobu na čije je ime upisana licencija, zalag ili drugo pravo.

Član 57.

Ako žig prestane važiti na temelju odredbe člana 55. točke 2. ovog zakona, nosilac žiga ima isključivo pravo zahtijevati, u roku jedne godine od dana prestanka važenja žiga, da se žig ponovno registrira na njegovo ime za istu vrstu robe ili usluga.

Član 58.

Podnošenje prijave patenta odnosno prijave modela ili uzorka te donošenje rješenja o priznanju prava na patent, model odnosno uzorak ne utječe na pravo druge osobe da se koristi, bez ikakvih obveza, istim izumom, oblikom tijela, slikom ili crtežom ako se, prije podnošenja te prijave, savjesno i nejavno koristila u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji tim izumom, oblikom tijela, slikom ili crtežom ili je pripremila sve što je potrebno za njihovu upotrebu.

IV. SAMOUPRAVNO UREĐIVANJE PRAVA NA UPOTREBU IZUMA STVORENIH U UDRUŽENOM RADU

Član 59.

Osnovna organizacija udruženog rada može se koristiti svakim izumom koji je zaštićen patentom na ime druge osnovne organizacije udruženog rada koja je u sastavu iste radne organizacije odnosno udružena u istu složenu organizaciju udruženog rada, pod uvjetima i na način koji su uređeni samoupravnim sporazumom o udruživanju u radnu organizaciju odnosno u složenu organizaciju udruženog rada.

Član 60.

Samoupravnim sporazumom o udruživanju rada radnika u osnovnu organizaciju udruženog rada, samoupravnim sporazumom o udruživanju u radnu organizaciju odnosno samoupravnim sporazumom o udruživanju u složenu organizaciju udruženog rada ili drugim samoupravnim općim aktom uređuju se međusobni odnosi u vezi s poticanjem, organiziranjem i financiranjem istraživačkog rada na stvaranju izuma te u vezi sa zaštitom i upotrebom izuma koji iz tog rada proisteknu.

Član 61.

Samoupravnim sporazumom o udruživanju organizacija udruženog rada u poslovnu zajednicu odnosno samoupravnu interesnu zajednicu materijalne proizvodnje, ako se tim samoupravnim sporazumom uređuje policanje, organiziranje ili financiranje zajedničkog istraživačkog rada na stvaranju izuma, uređuju se i odnosi u vezi sa zaštitom i upotrebom izuma koji proisteknu iz tog rada.

Samoupravnim sporazumom iz stava 1. ovog člana ili posebnim samoupravnim općim aktom uređuju se međusobni odnosi udruženih organizacija udruženog rada u vezi s upotrebom zaštićenog izuma kojim raspolažu bilo po kojoj osnovi složene organizacije udruženog rada odnosno poslovna zajednica ili samoupravna interesna zajednica materijalne proizvodnje.

Član 62.

Ako stranke nisu udružene u organizaciju udruženog rada ili poslovnu odnosno samoupravnu interesnu zajednicu, samoupravnim sporazumom o udruživanju rada i sredstava odnosno ugovorom radi financiranja istraživačkog rada na stvaranju izuma, sklopljenim između organizacije udruženog rada koja se obvezuje da će obaviti izumiteljski rad i organizacije koja taj rad financira, uređuju se međusobni odnosi u vezi sa stvorenim izumom.

Ako samoupravnim sporazumom odnosno ugovorom iz stava 1. ovog člana nije drugačije određeno, izum pripada organizaciji udruženog rada u kojoj je stvoren.

Član 63.

Svaka se organizacija udruženog rada ima pravo u svojoj proizvodnji koristiti izumom zaštićenim patentom na ime druge organizacije udruženog rada ili druge društvene pravne osobe ako s nosiocem patenta zaključi samoupravni sporazum o udruživanju rada i sredstava u kojem će se predviđjeti uvjeti upotrebe patentom zaštićenog izuma i sudjelovanje u zajedničkom dohotku koji se ostvari upotrebom tog izuma.

Sudjelovanje nosioca patenta u zajedničkom dohotku koji se ostvaruje primjenom patentom zaštićenog izuma obuhvaća vraćanje vrijednosti dijela ukupnih sredstava uložених u stvaranje izuma i naknadu za privređivanje tim izumom, razmjerno ostvarenim rezultatima privređivanja.

Ukupna sredstva iz stava 2. ovog člana obuhvaćaju i ukupna sredstva uložena u istraživački rad koji je posredno ili neposredno omogućio stvaranje izuma.

U samoupravnom sporazumu koji se zaključuje u povodu upotrebe izuma zaštićenog patentom na ime organizacije udruženog rada ili druge društvene pravne osobe sudionici u zaključivanju samoupravnog sporazuma mogu predviđjeti poseban postupak rješavanja sporova, uključujući i arbitražu, koji će se koristiti prije iznošenja spora pred sud udruženog rada.

Član 64.

Organizacija udruženog rada koja se želi koristiti izumom zaštićenim na ime druge organizacije udruženog rada dužna je pokrenuti postupak za zaključivanje samoupravnog sporazuma o upotrebi tog izuma.

Organizacija udruženog rada na čije je ime izum zaštićen obvezna je, u roku 60 dana od dana pokretanja postupka za zaključivanje samoupravnog sporazuma iz stava 1. ovog člana, odgovoriti na inicijativu za pokretanje tog postupka.

Ako organizacija udruženog rada na čije je ime izum zaštićen ne odgovori u propisanom roku na inicijativu za zaključenje samoupravnog sporazuma o upotrebi zaštićenog izuma odnosno ako odgovori da ne prihvaća inicijativu, organizacija udruženog rada koja se želi koristiti izumom zaštićenim patentom obavijesti će o tome društvenog pravobranilaca samoupravljanja, regionalnu privrednu komoru i općinsku sindikalnu organizaciju na čijem je području sjedište organizacije udruženog rada na čije je ime izum zaštićen, u roku od osam dana od proteka roka propisanog za odgovor odnosno od dana primitka odgovora kojim se ne prihvaća inicijativa za zaključivanje samoupravnog sporazuma o upotrebi izuma.

Ako se samoupravni sporazum iz stava 1. ovog člana ne zaključi u roku 60 dana od dana primitka odgovora o prihvaćanju inicijative za njegovo zaključivanje, organizacija udruženog rada koja je dala inicijativu može obavijestiti o tome društvenog pravobranilaca samoupravljanja, regionalnu privrednu komoru i općinsku sindikalnu organizaciju na čijem je području sjedište organizacije udruženog rada na čije je ime izum zaštićen.

Član 65.

Ako sudionici u postupku zaključivanja samoupravnog sporazuma o upotrebi zaštićenog izuma ili društveni pravobranilac samoupravljanja, regionalna privredna komora ili općinska sindikalna organizacija na čijem je području sjedište organizacije udruženog rada na čije je ime izum zaštićen ocijene da bi određena sporna pitanja, radi zaključivanja tog samoupravnog sporazuma, trebalo posebno razmotriti, mogu predložiti osnivanje arbitraže radi zauzimanja stavova o spornim pitanjima.

Ako se sudionici u postupku zaključivanja samoupravnog sporazuma iz stava 1. ovog člana suglase s prijedlogom za osnivanje arbitraže, imenovat će jednak broj svojih arbitara u roku 10 dana od dana primitka prijedloga. Imenovani arbitri sporazumno biraju predsjednika arbitraže.

Arbitraža je dužna u roku 30 dana od dana osnivanja razmotriti sporna pitanja, o njima zauzeti stav i o tome obavijestiti sudionike u postupku zaključivanja samoupravnog sporazuma iz stava 1. ovog člana.

Sudionici u postupku zaključivanja samoupravnog sporazuma iz stava 1. ovog člana dužni su u roku 30 dana od dana primitka obavijesti o stavovima arbitraže nastaviti taj postupak imajući na umu stavove arbitraže.

Član 66.

Organizacija udruženog rada koja je dala inicijativu za zaključenje samoupravnog sporazuma o upotrebi zaštićenog izuma može podnijeti prijedlog sudu udruženog rada da odluči o pravu na korištenje tog izuma, nakon proteka roka šest mjeseci od dana podnošenja prijedloga za zaključenje samoupravnog sporazuma.

Sud udruženog rada odbacit će prijedlog za odlučivanje o pravu na upotrebu zaštićenog izuma ako prethodno nije proveden postupak za zaključivanje samoupravnog sporazuma o upotrebi izuma u smislu člana 64. ovog zakona.

Sud udruženog rada utvrdit će pravo na upotrebu izuma zaštićenog na ime druge organizacije udruženog rada ako nađe da upotreba izuma od organizacije udruženog rada koja se želi koristiti izumom zaštićenim na ime druge organizacije udruženog rada:

1) ne narušava društveno-ekonomske interese organizacije udruženog rada na čije je ime izum zaštićen;

2) može pridonijeti povećanju dohotka organizacije udruženog rada na čije je ime izum zaštićen na osnovi njezina udjela u zajedničkom dohotku koji bi se ostvario upotrebom izuma od organizacije udruženog rada koja se želi koristiti izumom;

3) nije protivna obvezama iz pravovaljanih samoupravnih sporazuma odnosno ugovora koje je ranije sklopila organizacija udruženog rada na čije je ime izum zaštićen;

4) nije protivna dobrim poslovnim običajima.

Pri utvrđivanju uvjeta prema odredbama ovog člana sud udruženog rada pribavit će mišljenje privredne komore u republici odnosno autonomnoj pokrajini u koju je udružena organizacija udruženog rada na čije je ime izum zaštićen.

Istovremeno s utvrđivanjem prava na upotrebu izuma sud udruženog rada utvrđuje i iznos naknade za upotrebu izuma odnosno pravo na udio nosioca patenta u zajedničkom dohotku ostvarenom u smislu člana 63. stava 2. ovog zakona.

Član 67.

Upotreba patentom zaštićenog izuma ne može početi prije zaključenja samoupravnog sporazuma o upotrebi izuma odnosno prije pravomoćnosti odluke suda udruženog rada.

Član 68.

U slučaju iz člana 63. ovog zakona organizacija udruženog rada koja se namjerava koristiti patentom zaštićenim izumom druge organizacije udruženog rada ili druge društvene pravne osobe dužna je o početku upotrebe izuma obavijestiti Zavod koji će u odgovarajućem registru evidentirati tu obavijest.

Nakon prestanka upotrebe izuma zaštićenog patentom, organizacija udruženog rada koja se njime koristila dužna je o prestanku upotrebe obavijestiti Zavod radi evidentiranja ove činjenice u odgovarajućem registru.

Član 69.

Na osnovne zadrugne organizacije, osnovne organizacije kooperanata, poljoprivredne zadruge, zanatske i druge nepoljoprivredne zadruge i ugovorne organizacije udruženog rada, a i na radnike odnosno druge radne ljude u tim organizacijama ili zadrugama, primjenjuju se odredbe čl. 59. do 68. ovog zakona, u skladu s njihovim položajem i pravima, obvezama i odgovornostima uređenim samoupravnim sporazumom o udruživanju odnosno ugovorom o osnivanju i zakonom.

Na radne zajednice u organizacijama udruženog rada i drugim društvenim pravnim osobama, a i na radnike u tim radnim zajednicama, primjenjuju se odredbe čl. 59. do 68. ovog zakona, u skladu s njihovim položajem i pravima, obvezama i odgovornostima uređenim samoupravnim sporazumom o međusobnim pravima, obvezama i odgovornostima radne zajednice, odnosno ugovorom i samoupravnim sporazumom o udruživanju, odnosno aktom o osnivanju radne zajednice i zakonom.

Član 70.

Odredbe čl. 59. do 69. ovog zakona odgovarajuće se primjenjuju i na pribavljena prava upotrebe patenata.

V. POSTUPAK ZA PRIZNANJE PRAVA KOJIMA SE ŠTITE IZUMI I ZNAKOVI RAZLIKOVANJA

1. Zajedničke odredbe

Član 71.

Postupak za priznanje patenta, modela ili uzorka odnosno žiga pokreće se pismenim zahtjevom za priznanje prava (u nastavku teksta »prijava«) čija se zaštita traži.

Postupak za priznavanje prava na upotrebu zaštićene oznake podrijetla proizvoda pokreće se na zahtjev zainteresirane osobe.

Za svako pravo kojim se štite izumi i znakovi razlikovanja iz stava 1. ovog člana, a i za svaki izum, oblik tijela, sliku ili crtež odnosno znak, podnosi se posebna prijava.

Na prijavi će se zabilježiti dan i sat njezina primitka u Zavodu i o tome će se podnosiocu prijave, na njegov zahtjev, dati potvrda.

Član 72.

Od dana i sata primitka u Zavodu uredne prijave patenta, modela, uzorka ili žiga podnosilac prijave ima pravo prvenstva prema svakoj drugoj osobi koja za isti izum, oblik tijela, sliku, crtež ili znak kasnije podnese prijavu.

Ako uz prijavu patenta nije podnesen opis izuma, uz prijavu modela ili uzorka — opis i fotografija ili nacrt oblika tijela, slike ili crteža, a uz prijavu žiga — znak koji se želi zaštititi, a i popis proizvoda odnosno usluga, pravo prvenstva računa se od dana i sata primitka u Zavodu navedenih priloga uz prijavu.

Pravo prvenstva za prijave što ih jugoslavenski građani, koji privremeno borave u inozemstvu, dostavljaju Zavodu preko diplomatskih odnosno konzularnih predstavništava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije u inozemstvu računa se od dana primitka prijave u diplomatskom odnosno konzularnom predstavništvu.

Član 73.

Ako se izum, oblik tijela, slika ili crtež naknadno bitno izmijene ili ako se naknadno izmijeni ili dopuni vrsta robe ili usluge na koje se prijavljeni znak odnosi, ili se prijavljeni znak naknadno bitno izmijeni, pravo prvenstva iz člana 72. stava 1. ovog zakona računa se od dana i sata primitka u Zavodu opisa bitnih

izmjena izuma, opisa i fotografije ili nacrtu bitnih izmjena oblika tijela, slike ili crteža odnosno od dana i sata primitka u Zavodu primjerka izmijenjenog znaka ili izmijenjenog i dopunjenog popisa robe ili usluga.

Član 74.

Osoba koja na službeno priznatoj izložbi (sajmu) međunarodnog karaktera u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji ili u nekoj zemlji članici Međunarodne unije za zaštitu industrijskog vlasništva izloži neki izum, oblik tijela, sliku ili crtež, ili upotrijebi određeni znak za obilježavanje robe ili usluga, može u roku tri mjeseca od dana zatvaranja izložbe (sajma) u prijavi zatražiti pravo prvenstva od prvog dana izlaganja odnosno od dana upotrebe.

Uz prijavu iz stava 1. ovog člana mora se podnijeti pismena potvrda nadležnog organa zemlje članice Međunarodne unije za zaštitu industrijskog vlasništva da je riječ o službeno priznatoj izložbi (sajmu) međunarodnog karaktera, uz naznaku podataka o vrsti izložbe (sajma), mjestu njezina održavanja, danu otvaranja i danu zatvaranja i o prvom danu izlaganja odnosno danu upotrebe.

Potvrdu da je izložba (sajam) održana u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji službeno priznata izložba (sajam) međunarodnog karaktera izdaje Privredna komora Jugoslavije.

Član 75.

Pripadniku zemlje članice Međunarodne unije za zaštitu industrijskog vlasništva, koji je u nekoj zemlji članici te unije uredno podnio prijavu, priznat će se u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji pravo prvenstva od dana podnošenja prijave, ako to traži, i to za patent u roku od dvanaest mjeseci, a za model, uzorak ili žig u roku od šest mjeseci od dana podnošenja prve prijave.

Tko se namjerava koristiti pravom prvenstva iz stava 1. ovog člana dužan je u prijavi podnesenoj u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, u roku iz tog stava, navesti sve podatke o prijavi na koju se poziva i u roku tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za priznanje prava prvenstva priložiti prijepis prijave ovjeren od nadležnog organa zemlje članice Međunarodne unije za zaštitu industrijskog vlasništva u kojoj je prva prijava podnesena.

Član 76.

Priznanjem prava prvenstva po članu 74. ovog zakona ne produžuju se rokovi iz člana 73. ovog zakona.

Član 77.

Prijava mora sadržati podatke o podnosiocu prijave i pravu za koje se traži zaštita.

Prijava patenta mora sadržati i naziv izuma te ime izumitelja ako prijavu ne podnosi izumitelj odnosno izjavu da izumitelj ne želi biti naveden u prijavi.

Prijava žiga mora sadržati i znak koji se želi zaštititi, uz naznaku boje odnosno kombinacije boja, ako se zaštita traži za znak u boji a i popis proizvoda odnosno usluga označenih i svrstanih po klasama Međunarodne klasifikacije proizvoda i usluga ustanovljenim Ničanskim aranžmanom o Međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga.

Član 78.

Uz prijavu patenta prilaže se opis izuma s naznakom što je u izumu novo i što podnositelj prijave zahtijeva da se zaštiti patentom (u nastavku teksta »patentni zahtjev«) te nacrt izuma ako je to potrebno.

Izum mora biti opisan jasno i potpuno tako da ga prosječan stručnjak prema opisu može primijeniti u proizvodnji.

Podnositelj prijave patenta dužan je uz opis izuma navesti i najbolji njemu poznat način za privrednu upotrebu prijavljenog izuma.

Član 79.

Uz prijavu modela ili uzorka prilaže se opis tijela odnosno slike ili crteža te fotografija ili nacrt oblika tijela odnosno slike ili crteža.

Opis tijela odnosno slike, crteža, fotografije ili nacrt oblika tijela moraju biti takvi da se vidi u čemu se sastoji novina za koju se traži zaštita.

Uz prijavu žiga prilaže se klišé i otisak klišea, a uz prijavu kolektivnog žiga — i samoupravni opći akt ili opći akt o kolektivnom žigu.

Član 80.

Prijava se smatra urednom:

- 1) ako je podnesena posebna prijava u smislu člana 71. stava 3. ovog zakona;
- 2) ako sadrži sve podatke i priloge i ako su oni jasni i potpuni u smislu odredaba čl. 77. do 79. ovog zakona.

Član 81.

Nakon primitka prijave Zavod ispituje je li ona uredna u smislu odredaba ovog zakona.

Ako utvrdi da prijava nije uredna, Zavod će pismeno, uz navođenje razloga, pozvati podnosioca prijave da u roku koji ne može biti dulji od tri mjeseca, računajući od dana dostave poziva, otkloni sve nedostatke.

Na zahtjev podnosioca prijave, rok iz stava 2. ovog člana Zavod može iz opravdanih razloga produžiti najviše za tri mjeseca.

Za sve prijave dovedene u uredno stanje u rokovima iz st. 2. i 3. ovog člana priznat će se pravo prvenstva prve prijave.

Član 82.

Ako podnositelj prijave u određenom roku ne otkloni sve nedostatke koje je bio dužan otkloniti po članu 81. stavu 2. ovog zakona, pa se zbog toga ne može postupiti po prijavi, prijava će se zaključkom odbaciti.

Član 83.

Ako je prijava uredna, u smislu člana 80. ovog zakona, ispituje se da li je udovoljeno uvjetima za priznanje prava za koje je zatražena zaštita.

Član 84.

Da li je prijavljeni izum nov ispituje se samo ako je pokrenut postupak za potpuno ispitivanje uvjeta za priznanje patenta u smislu člana 95. ovog zakona.

Novina prijavljenog oblika tijela, slike ili crteža obvezno se ispituje u odnosu prema ranije zaštićenom modelu odnosno uzorku u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Novina prijavljenog znaka ispituje se samo u odnosu prema ranije zaštićenom žigu u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Član 85.

Rješenjem će se priznati patent, model ili uzorak odnosno žig podnosiocu koji je prvi podnio odgovarajuću prijavu.

U postupku za priznanje prava podnosilac koji je prvi podnio prijavu koja udovoljava uvjetima za priznanje patenta smatra se izumiteljom odnosno njegovim pravnim sljedbenikom, a podnosilac koji je prvi podnio prijavu koja udovoljava uvjetima za priznanje modela ili uzorka — autorom oblika tijela, crteža ili slike odnosno njegovim pravnim sljedbenikom, osim ako u prijavi nije drugačije navedeno odnosno odlukom nadležnog suda nije drugačije utvrđeno.

Član 86.

Ako više osoba zajednički podnesu prijavu patenta, modela ili uzorka, rješenjem će se priznati svojstvo nosioca patenta odnosno svojstvo nosioca modela ili uzorka svakom podnosiocu prijave.

Rješenjem iz stava 1. ovog člana ne mogu se utvrditi međusobna prava podnosilaca prijave patenta odnosno modela ili uzorka.

Član 87.

Rješenje o odbijanju odnosno rješenje o djelomičnom usvajanju zahtjeva za priznanje prava Zavod ne može donijeti ako prethodno pismenim putem nije upoznao podnosioca prijave s razlozima zbog kojih ne može priznati traženo pravo odnosno ne može ga priznati u traženom opsegu i ako nije pozvao podnosioca prijave da se u primjerenom roku izjasni o tim razlozima odnosno da podneseni zahtjev izmijeni ili dopuni.

Rok iz stava 1. ovog člana može se, na obrazložen zahtjev podnosioca prijave, produžiti do šest mjeseci.

Član 88.

Rješenje o priznanju prava donosi se:

- 1) za patent — u granicama postavljenih patentnih zahtjeva;
- 2) za model ili uzorak — u granicama istaknute novine u priloženom opisu, na fotografiji ili nacrtu;
- 3) za žig — u granicama predloženog znaka i priloženog popisa robe odnosno usluga.

Član 89.

Rješenjem iz člana 88. ovog zakona određuje se opseg priznate zaštite:

- 1) za patente — prema usvojenim patentnim zahtjevima, a nakon obavljenog postupka za potpuno ispitivanje;
- 2) za modele ili uzorke — prema usvojenom obliku tijela odnosno prema usvojenoj slici ili crtežu, prikazanom na usvojenom opisu i fotografiji ili nacrtu;
- 3) za žigove — prema usvojenom znaku i popisu robe odnosno usluga.

Član 90.

Priznato pravo kojim se štite izumi i znakovi razlikovanja, podnesene prijave patenta, modela, uzorka i žiga te pravo upotrebe zaštićene oznake podrijetla proizvoda Zavod upisuje u odgovarajući registar.

U registar iz stava 1. ovog člana upisuju se podaci o nosiocu prava, podnosiocu prijave, a osobito prezime i ime odnosno tvrtka i naziv; zanimanje odnosno predmet poslovanja; adresa odnosno sjedište, ime izumitelja odnosno autora; datum podnošenja prijave; pravo prvenstva; datum objave prijave odnosno rješenja o priznanju prava i datum registriranja.

U registar se upisuju sve kasnije promjene koje se odnose na nosioca prava i na samo pravo (prenosjenje prava, ugovorna licencija, obvezna licencija, za-log, proglašavanje rješenja ništavim, prestanak prava i dr.).

Član 91.

Zavod vodi registar patenata, registar modela i uzoraka, registar žigova i registar zaštićenih oznaka podrijetla proizvoda.

Registri iz stava 1. ovog člana su javni.

Član 92.

Nakon obavljenog upisa prava u odgovarajući registar, nosiocu prava izdaje se isprava koja sadrži podatke o priznatom pravu, nosiocu prava, pravu prvenstva, upisu u registar, objavi rješenja o priznavanju prava i izdavanju isprave te druge propisane podatke.

Podaci o pravu kojim se štite izumi i znakovi razlikovanja, koje je upisano u registar, objavljuju se u službenom glasilu Zavoda.

2. Posebne odredbe o postupku za priznavanje patenta

Patent

Član 93.

Prijava patenta koja udovoljava uvjetima iz člana 77. i člana 78. st. 1. i 2. ovog zakona i koja očito nije protivna odredbama čl. 20. i 23. ovog zakona objavljuje se nakon proteka 18 mjeseci od dana podnošenja prijave odnosno od dana zatraženog prava prvenstva.

Podnosilac prijave patenta može podnijeti zahtjev da se prijava objavi i prije proteka roka iz stava 1. ovog člana, ali se prijava ne može objaviti prije proteka tri mjeseca od dana njezina podnošenja Zavodu.

Nakon proteka roka iz stava 1. ovog člana, svaka osoba ima pravo razgledati prijavu.

Član 94.

Uredna prijava patenta koja je očito protivna odredbama čl. 20. i 23. ovog zakona neće se objaviti u službenom glasilu Zavoda.

S prijavom iz stava 1. ovog člana Zavod će postupiti u smislu člana 87. ovog zakona.

Ako u postupku iz člana 84. ovog zakona utvrdi da prijava patenta nije protivna odredbama čl. 20. i 23. ovog zakona, Zavod će je naknadno objaviti.

Ako utvrdi da se prijava patenta ne može objaviti, Zavod će donijeti rješenje o odbijanju zahtjeva za priznanje patenta.

Član 95.

Podnositelj prijave patenta može od dana podnošenja prijave, a svaka druga osoba od dana njezine objave, podnijeti zahtjev da se potpuno ispituju uvjeta za priznanje patenta.

Takse i troškove postupka za potpuno ispitivanje uvjeta za priznanje patenta snosi osoba koja je podnijela zahtjev da se obavi to ispitivanje.

Član 96.

Potpunim ispitivanjem uvjeta za priznanje patenta utvrđuje se je li izum u trenutku priznatog prava prvenstva udovoljavao uvjetima za zaštitu u smislu čl. 20. i 23. ovog zakona.

Potpunim ispitivanjem uvjeta za priznanje patenta utvrđuje se i je li opis sastavljen u skladu sa članom 78. st. 2. i 3. ovog zakona.

Ako je prijavu patenta za isti ili sličan izum podnio u još nekoj zemlji, podnositelj prijave dužan je, na zahtjev Zavoda, u postupku za potpuno ispitivanje uvjeta za priznavanje patenta, dostaviti ovjerene prijave rezultata ispitivanja dobivenih u drugoj zemlji.

U postupku za potpuno ispitivanje uvjeta za priznavanje patenta ne ispituje se korisnost izuma.

Član 97.

Ako u roku četiri godine od dana objave prijave patenta ne bude podnesen zahtjev za potpuno ispitivanje uvjeta za priznavanje patenta, prava koja se podnosiocu prijave priznaju po ovom zakonu prestaju protokom tog roka.

Član 98.

Ako u postupku za potpuno ispitivanje uvjeta za priznavanje patenta utvrdi da je udovoljeno uvjetima za priznavanje patenta u smislu čl. 20. i 23. ovog zakona, Zavod će donijeti rješenje o priznanju patenta kojim se zahtjev za priznanje patenta usvaja u cijelosti ili djelomično, ovisno o rezultatima tog ispitivanja.

Član 99.

Funkcionar koji rukovodi Zavodom nakon pribavljenog mišljenja Savjeta, donosi propise kojima se pobliže uređuje koji se podaci unose u registar, koje podatke sadrži isprava iz člana 92. stava 1. ovog zakona, koji se podaci objavljuju prema odredbi člana 94. stava 3. ovog zakona, a i propise kojima se pobliže uređuju pitanja u vezi s postupkom za priznanje prava.

Član 100.

Odredbe čl. 71. do 99. ovog zakona primjenjuju se i u postupku za priznanje dopunskog patenta odnosno patenta za povjerljive izume, ako odredbama ovog zakona koje se odnose na priznanje tih patenata nije drugačije određeno.

Dopunski patent

Član 101.

Ako podnositelj prijave patenta odnosno nositelj patenta dopuni ili usavrši izum za koji je podnio pri-

javu patenta ili mu je priznat patent (u nastavku teksta - osnovna prijava patenta odnosno osnovni patent-), za izvršenu dopunu odnosno usavršavanje može tražiti dopunski patent.

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, odricanjem od osnovne prijave patenta obustavlja se postupak po dopunskoj prijavi patenta.

Član 102.

Na zahtjev nosioca patenta, Zavod će rješenjem utvrditi da je dopunski patent postao osnovni ako je rješenje o priznanju osnovnog patenta proglašeno ništavim ili ako je patent prestao važiti.

Prijedlog za utvrđivanje da je dopunski patent postao osnovni patent podnosi se u roku tri mjeseca od dana pravomoćnosti rješenja o proglašavanju ništavim osnovnog patenta odnosno od dana prestanka njegova važenja.

Član 103.

Ako jedan ili više dopunskih patenata postane osnovni, ostali dopunski patenti mogu se, na zahtjev nosioca patenata, vezati za taj novi osnovni patent kao dopunski.

Patent za povjerljivi izum

Član 104.

Prijave za priznanje izuma domaćih pravnih i fizičkih osoba koji se odnose na narodnu obranu smatraju se povjerljivim i podnose se saveznom organu uprave nadležnom za poslove narodne obrane.

Protiv rješenja saveznog organa uprave nadležnog za poslove narodne obrane, donesenog u upravnoj stvari koja se odnosi na povjerljivi izum nije dopuštena žalba.

Član 105.

Ako savezni organ uprave nadležan za poslove narodne obrane u postupku ispitivanja podnesene prijave utvrdi da izum nije povjerljiv, dostavit će prijavu Zavodu.

Ako Zavod u postupku ispitivanja prijave patenta utvrdi da je riječ o povjerljivom izumu, ustupit će prijavu saveznom organu uprave nadležnom za poslove narodne obrane.

Član 106.

Ako savezni organ uprave nadležan za poslove narodne obrane nakon izdavanja patenta za povjerljivi izum utvrdi da je izum prestao biti povjerljiv, dostavit će Zavodu cijeli predmet koji se odnosi na taj patent. Nakon primitka predmeta, Zavod upisuje patent u registar patenata i nosiocu patenta izdaje patentnu ispravu i objavljuje podatke o patentu u smislu člana 92. stava 2. ovog zakona.

Član 107.

Savezni organ uprave nadležan za poslove narodne obrane ima isključivo pravo koristiti se povjerljivim izumom i raspolagati tim izumom.

Za povjerljive izume zaštićene patentom izumitelj pripada jednokratna naknada, bez obzira na to da li se izum iskorištava za potrebe narodne obrane i u kojem opsegu.

Visinu naknade iz stava 2. ovog člana sporazumno utvrđuju podnositelj prijave i savezni organ uprave nadležan za poslove narodne obrane. Ako se sporazum ne postigne, podnositelj prijave patenta može tražiti od nadležnog suda da u vanparničnom postupku utvrdi visinu naknade.

Član 108.

Povjerljivi se izum ne objavljuje.

Zaštitu povjerljivog izuma u inozemstvu domaće pravne i fizičke osobe mogu tražiti samo po odobrenju saveznog organa uprave nadležnog za poslove narodne obrane.

Član 109.

Odredbe čl. 104. do 108. ovog zakona odgovarajuće se primjenjuju na prijavu patenta za priznanje izuma domaćih pravnih i fizičkih osoba od interesa za sigurnost zemlje.

Za rješavanje po prijavi iz stava 1. ovog člana nadležan je savezni organ uprave nadležan za unutrašnje poslove.

Član 110.

Savezno izvršno vijeće propisuje koji se izumi smatraju povjerljivim u smislu člana 104. stava 1. ovog zakona, a i način za priznanje patenta za takve izume.

VI. PONIŠTAJ PATENTA I ŽIGA

Član 111.

Ako se obveznom licencijom nije mogla postići svrha zbog koje je licencija dana, na zahtjev zainteresirane organizacije udruženog rada ili druge osobe, a po prethodno pribavljenom mišljenju saveznog organa uprave odnosno savezne organizacije nadležne za područje u kojem izum treba da se primijeni, patent se može poništiti.

Zahtjev za poništaj patenta ne može se podnijeti prije poteka dvije godine od dana davanja prve obvezne licencije.

Član 112.

Ako se nosilac žiga bez opravdanog razloga ne koristi žigom za označavanje svojih proizvoda odnosno usluga dulje od tri godine od dana upisivanja žiga u registar odnosno od dana kad je žig posljednji put upotrijebljen, žig se može poništiti na zahtjev zainteresirane osobe.

Kolektivni žig može se poništiti na zahtjev zainteresirane osobe i ako se upotrebljava protivno samoupravnom općem aktu ili općem aktu o kolektivnom žigu. Poništaj djeluje od trenutka nedopuštene upotrebe kolektivnog žiga.

Član 113.

Patent odnosno žig prestaje važiti na dan pravomoćnosti rješenja o poništaju patenta odnosno žiga što ga donosi Zavod.

VII. PROGLAŠAVANJE NIŠTAVIM RJEŠENJA O PRIZNANJU PRAVA KOJIMA SE ŠTITE IZUMI I ZNAKOVI RAZLIKOVANJA

Član 114.

Rješenje o priznanju prava kojima se štiti izum odnosno znak razlikovanja proglasit će se ništavim ako

se utvrdi da nisu postojali uvjeti predviđeni ovim zakonom za priznanje tog prava, a osobito ako opis izuma uz prijavu patenta nije jasan i potpun, tako da ga prosječan stručnjak ne može prema opisu primijeniti u proizvodnji.

Član 115.

Rješenje o priznanju prava kojima se štiti izum odnosno znak razlikovanja može se proglasiti ništavim za sve vrijeme trajanja zaštite, i to po službenoj dužnosti, na prijedlog zainteresirane osobe ili na prijedlog javnog tužioca.

Uz prijedlog za proglašavanje ništavim rješenja iz stava 1. ovog člana podnose se potrebni dokazi.

Član 116.

Ako podnositelj prijedloga za proglašavanje ništavim rješenje o priznanju prava kojima se štiti izum odnosno znak razlikovanja u toku postupka odustane od svojeg prijedloga, Zavod može nastaviti postupak po službenoj dužnosti ili na zahtjev nosioca tog prava.

VIII. SUDSKA ZAŠTITA

1. Zaštita prava kojima se štite izumi i znakovni razlikovanja

Član 117.

Nosilac patenta, modela ili uzorka i žiga odnosno ovlašten korisnik oznake podrijetla proizvoda ima pravo tužbom zahtijevati prestanak daljnjeg obavljanja radnje kojom se čini povreda njegova prava, a i naknadu štete.

Osim prava iz stava 1. ovog člana, tužbom se može zahtijevati i pravo objave presude o trošku tuženika.

O sporu u povodu tužbenog zahtjeva iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje nadležni sud.

Član 118.

Povredom prava kojima se štite izumi i znakovni razlikovanja smatra se svaka neovlaštena upotreba u proizvodnji i privrednom prometu zaštićenog izuma, oblika tijela, slike ili crteža odnosno u privrednom prometu zaštićenog znaka ili geografskog naziva proizvoda, ili neovlašteno raspolaganje patentom, modelom ili uzorkom, žigom ili oznakom podrijetla proizvoda.

Povredom modela, uzorka, žiga i oznake podrijetla proizvoda smatra se i njihovo oponašanje.

Oponašanje u smislu stava 2. ovog člana postoji ako prosječan kupac robe odnosno prosječan korisnik usluge, bez obzira na vrstu robe odnosno usluge, može uočiti razliku samo ako obrati osobitu pažnju odnosno ako žig ili znak predstavlja prijevod ili transkripciju žiga.

Član 119.

Tužbu zbog povrede prava kojima se štiti izum odnosno znak razlikovanja može podnijeti nosilac patenta, modela ili uzorka odnosno žiga, ovlašten korisnik oznake podrijetla proizvoda te nosilac isključive licencije žiga.

Član 120.

Ako se kolektivni žig neovlašteno upotrijebi, korisnik kolektivnog žiga može tužbom kod nadležnog

suda tražiti zabranu daljnjeg obavljanja radnje kojom se čini povreda, naknadu učinjene štete i javnu objavu pravomoćne presude o trošku tuženika.

Ako korisnik kolektivnog žiga u roku jedne godine od dana učinjene povrede ne podnese tužbu, tužbu može podnijeti nosilac kolektivnog žiga.

Član 121.

Tužba zbog povrede prava kojima se štite izumi i znakovi razlikovanja može se podnijeti u roku tri godine od dana kad je tužitelj saznao za povredu i učinioca.

Nakon proteka roka od pet godina od dana učinjene povrede tužba se ne može podnijeti.

Član 122.

Postupak po tužbi zbog povrede prava kojima se štite izumi i znakovi razlikovanja je hitan.

2. Osporavanje prava na patent, model, uzorak i žig

Član 123.

Izumitelj, njegov nasljednik ili drugi pravni sljedbenik može tužbom kod nadležnog suda tražiti za sve vrijeme trajanja patenta da ga sud proglasi nosiocem patenta ako je patent izdan na ime osobe koja nije izumitelj, njegov nasljednik ili drugi pravni sljedbenik.

Autor uzorka ili modela, njegov nasljednik ili drugi pravni sljedbenik može tužbom kod nadležnog suda tražiti da se opozove pravo na uzorak ili model i da ga sud proglasi nosiocem tog prava ako je ono priznato osobi koja nije autor, nasljednik autora ili drugi njegov pravni sljedbenik.

Član 124.

Organizacija udruženog rada, druga pravna osoba ili pojedinac može tužbom tražiti od nadležnog suda da utvrdi da je znak koji upotrebljava u privrednom prometu za obilježavanje svoje robe odnosno usluga istovjetan ili sličan žigu koji upotrebljava druga osoba za obilježavanje svoje robe odnosno usluga iste ili slične vrste i da je taj znak bio općepoznat kao obilježje robe odnosno usluga organizacije udruženog rada, druge pravne osobe ili pojedinca još prije nego što je tuženik podnio prijavu žiga te da sud svojom odlukom proglasi tužitelja nosiocem žiga.

Osporavanje po odredbi stava 1. ovog člana sud neće uvažiti ako tuženik — nosilac žiga dokaže da je još prije podnošenja prijave upotrebljavao sporni znak za istu ili sličnu vrstu robe odnosno usluge, i to isto koliko i tužitelj ili dulje nego tužitelj.

Tužba iz stava 1. ovog člana ne može se podnijeti nakon proteka pet godina od dana upisa žiga u registar žigova.

Član 125.

U roku tri mjeseca od dana dostave pravomoćne sudske odluke kojom je usvojen tužbeni zahtjev iz čl. 123. i 124. ovog zakona tužitelj može tražiti da se upiše u registar kao nosilac patenta, modela, uzorka odnosno žiga te da mu se o tome izda odgovarajuća isprava.

Ako osoba kojoj je usvojen tužbeni zahtjev u roku iz stava 1. ovog člana ne podnese zahtjev da se upiše u registar kao nosilac prava koje joj je priznato, upisano pravo brisat će se iz registra.

Član 126.

Prava koja je treća osoba pribavila od ranijeg nosioca prava iz člana 125. ovog zakona važe i za novog nosioca prava ako su bila upisana u odgovarajući registar ili uredno prijavljena za upis prije zabilježbe spora.

3. Spor za priznanje autorstva

Član 127.

Izumitelj odnosno autor može tužbom kod nadležnog suda tražiti da bude naveden u prijavi, objavi ili odgovarajućem registru ako je u prijavi patenta naznačeno, bez suglasnosti izumitelja, da izumitelj ne želi biti naveden u prijavi, ili je navedena neka druga osoba kao izumitelj odnosno ako je u prijavi modela ili uzorka naznačeno, bez suglasnosti autora, da autor ne želi biti naveden u prijavi ili je navedena neka druga osoba kao autor.

Smrću izumitelja odnosno autora pravo na podnošenje tužbe prelazi na njegove nasljednike.

Član 128.

Osim zahtjeva iz člana 127. ovog zakona, tužitelj može istaći zahtjev da se pravomoćna presuda, donesena u sporu za priznanje autorstva, javno objavi na trošak tuženika, a izumitelj odnosno autor — i zahtjev za naknadu moralne štete.

Član 129.

Tužba iz čl. 127. i 128. ovog zakona može se podnijeti od dana podnošenja prijave, a i za sve vrijeme trajanja patenta odnosno modela ili uzorka.

IX. PRENOŠENJE PRAVA I USTUPANJE UPOTREBE PRAVA

1. Prenosjenje prava

Član 130.

Nosilac patenta, modela ili uzorka odnosno žiga može, pod uvjetima predviđenima ovim zakonom i drugim propisima, svoje pravo samoupravnim sporazumom ili ugovorom preneti na drugog, u cijelosti ili djelomično.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na podnosioca prijave.

Pravo na kolektivni žig i pravo na upotrebu zaštićene oznake podrijetla proizvoda ne mogu se prenositi.

Član 131.

Ugovor o prenošenju prava iz člana 130. ovog zakona mora biti sastavljen u pismenom obliku.

Ugovor iz stava 1. ovog člana upisuje se u odgovarajući registar, na zahtjev jedne od ugovornih strana.

Ugovor koji nije sastavljen u pismenom obliku i koji nije upisan u odgovarajući registar nema pravni učinak prema trećim osobama.

Odredbe st. 2. i 3. ovog člana, u pogledu upisa u odgovarajući registar, primjenjuju se i na samoupravni sporazum iz člana 130. ovog zakona.

2. Ugovor o licenci

Član 132.

Ugovorno ustupanje upotrebe patenta, modela ili uzorka odnosno žiga obavlja se prema odredbama ovog zakona i drugih propisa.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na podnositelja prijave patenta, modela ili uzorka odnosno žiga.

Ako je prijavu patenta, modela ili uzorka podnijelo više osoba ili ako je patent, model ili uzorak priznat na ime više osoba, za davanje ugovorne licencije potrebna je suglasnost svih tih osoba.

Kolektivni žig ne može biti predmet licencije.

Član 133.

Pravo da se žig upotrebljava može se ustupiti samo ako se istovremeno ustupa i tehnologija koja osigurava istu kvalitetu robe i usluga ili ako stjecatelj licencije žiga već raspolaže takvom tehnologijom.

Ugovor sklopljen protivno odredbi stava 1. ovog člana nema pravni učinak.

Član 134.

Organizacija udruženog rada koja, radi označavanja svojih proizvoda ili usluga, pribavi pravo da se koristi žigom čiji je nosilac druga osoba dužna je zajedno s tim žigom upotrebljavati svoj žig registriran u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, i to na jednako vidljiv način.

Ugovor sklopljen protivno odredbi stava 1. ovog člana nema pravni učinak.

Član 135.

Ugovor o licenci sadrži osobito: vrijeme trajanja licencije, opseg licencije, naznaku je li licencija isključiva te visinu naknade za ustupljenu upotrebu prava ako je naknada ugovorena.

Ugovor iz stava 1. ovog člana upisuje se u odgovarajući registar na zahtjev jedne od ugovornih strana.

Ugovor o licenci koji nije upisan u registar iz stava 2. ovog člana nema pravni učinak prema trećim osobama.

Član 136.

Ugovorom o licenci patenta, modela ili uzorka, sklopljenim s organizacijom udruženog rada ili drugom društvenom pravnom osobom, ne može se predvidjeti pravo davalca licencije da istu licenciju ustupi i drugoj osobi na teritoriju Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Ako predmet licencije iz stava 1. ovog člana upotrebljava u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji udruživanjem rada i sredstava sa stjecateljem licencije i osoba koja nije sklopila ugovor o licenci, davalac licencije ima pravo na naknadu u razmjeri s povećanim opsegom upotrebe zaštićenog izuma, oblika tijela, slike ili crteža.

Član 137.

U ugovoru o licenci ništava je svaka odredba koja korisniku licencije postavlja ograničenja što ne proistječu iz prava koje je predmet ugovora ili je nepotrebna za očuvanje tog prava.

Član 138.

Odredbe čl. 132, 133, 135, 136. i 137. ovog zakona primjenjuju se i na samoupravni sporazum o ustupanju upotrebe patenta, modela ili uzorka odnosno žiga.

3. Obvezna licencija

Član 139.

Ako se nosilac patenta, sam ili preko drugog, ne koristi ili nedovoljno koristi patentom zaštićenim izumom u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, pravo upotrebe izuma može se dati drugoj osobi uz obvezu plaćanja naknade nosiocu patenta (obvezna licencija).

Smatrat će se da se izumom ne koristi odnosno da se ne koristi dovoljno u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, osobito:

1) ako nosilac patenta odbija drugim osobama ustupiti pravo da se koriste zaštićenim izumom ili im postavlja neopravdane uvjete;

2) ako se u zemlji potražnja predmeta izrađenih prema zaštićenom izumu u velikoj mjeri zadovoljava uvozom ili uvoz tih predmeta onemogućava ili ometa njihovu industrijsku primjenu u zemlji.

Obvezna se licencija može dati samo organizaciji udruženog rada koja dokaže da raspolaže tehnološkim mogućnostima i proizvodnim kapacitetima potrebnim za korištenje izumom zaštićenim patentom.

Obvezna licencija neće se dati ako nosilac patenta dokaže postojanje zakonskih razloga koji opravdavaju nekorištenje ili nedovoljno korištenje izumom zaštićenim patentom.

Član 140.

Obvezna licencija može se dati i ako se izum zaštićen patentom ne može koristiti u cijelosti ili djelomično, bez korištenja nekim izumom zaštićenim ranijim patentom, a kasniji izum, koji predstavlja značajniji tehnički napredak, osobito je značajan za privredu ili za zadovoljavanje općih društvenih potreba.

Ako se obvezna licencija daje prema odredbi stava 1. ovog člana, nosilac ranijeg patenta može tražiti obveznu licenciju za upotrebu izuma po kasnijem patentu.

Član 141.

Obvezna licencija ne može biti isključiva.

Član 142.

O zahtjevu za davanje obvezne licencije odlučuje Zavod, na temelju mišljenja Savjeta.

Član 143.

Zahtjev za davanje obvezne licencije ne može se podnijeti prije proteka roka od četiri godine od dana podnošenja prijave patenta odnosno prije proteka roka od tri godine od dana priznanja patenta, ako ovaj rok kasnije istječe.

4. Službena licencija

Član 144.

Ako se patentom zaštićeni izum upotrebljava radi postizanja neopravdano visokih cijena na jugoslavenskom tržištu, ili ako je upotreba patentom zaštićenog izuma od općedruštvenog interesa za zdravstvo, narod-

nu obranu, zaštitu i unapređivanje čovjekove okoline, ili od posebnog interesa za određenu granu privrede, obvezna se licencija može dati i prije proteka roka iz člana 143. ovog zakona (službena licencija).

O zahtjevu zainteresirane organizacije udruženog rada za davanje licencije iz stava 1. ovog člana odlučuje savezni organ uprave nadležan za poslove s područja na kojem izum treba da se primijeni, po prethodno pribavljenom mišljenju Privredne komore Jugoslavije i Savjeta Zavoda.

5. Naknada za upotrebu patentom zaštićenog izuma na temelju obvezne i službene licencije

Član 145.

U slučajevima davanja licencije iz čl. 139, 140. i 144. ovog zakona nosiocu patenta pripada naknada.

Visinu naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuju sporazumno nosilac patenta i organizacija udruženog rada kojoj je dana licencija odnosno koja se koristi patentom zaštićenim izumom. Ako se sporazum ne postigne, nadležni sud utvrđuje visinu te naknade.

Nepostojanje sporazuma iz stava 2. ovog člana odnosno odluke suda o naknadi ne sprečava organizaciju udruženog rada kojoj je dana licencija da se koristi izumom.

X. IZUMI I NOVI OBLICI TIJELA, SLIKE ILI CRTEŽI STVORENI U UDRUŽENOM RADU

1. Izumi stvoreni u udruženom radu

Član 146.

Izum je stvoren u osnovnoj organizaciji udruženog rada odnosno radnoj organizaciji (u nastavku teksta »organizacija udruženog rada«) ako je do izuma došlo u radu društvenim sredstvima, a osobito:

1) u vezi s radom izumitelja u organizaciji udruženog rada;

2) u radu koji je izvršen na zahtjev ili po nalogu organizacije udruženog rada;

3) na temelju ugovora sklopljenog između organizacije udruženog rada i izumitelja;

4) u roku šest mjeseci od dana kada je izumitelj prešao radni odnos u organizaciji udruženog rada, a izum se odnosi na djelatnost te organizacije.

Član 147.

Izumitelj je dužan o izumu bez odgađanja pismeno obavijestiti organizaciju udruženog rada u kojoj je izum stvoren.

Obavijest iz stava 1. ovog člana sadrži:

1) točan opis izuma i njegove tehničke značajke i pojedinosti te crteže potrebne za njegovo razumijevanje;

2) podatke o tome da li je izum stvoren na inicijativu radnika — izumitelja ili je stvoren u okviru izvršavanja radnih zadataka i poslova;

3) podatke o osobama koje su radile s izumiteljom na izumu, s opisom njihova udjela.

Organizacija udruženog rada iz stava 1. ovog člana i izumitelj dužni su čuvati tajnost izuma do podnošenja prijave za priznanje patenta.

Član 148.

Ako obavijest iz člana 147. ovog zakona ne udovoljava propisanim uvjetima, organizacija udruženog rada iz stava 1. tog člana odredit će rok u kojem izumitelj treba da otkloni nedostatke u obavijesti.

Ako izumitelj ne može sam izraditi opis izuma ili potrebne crteže, može zahtijevati stručnu pomoć od organizacije udruženog rada iz stava 1. ovog člana, koja bez odgađanja pruža izumitelju potrebnu pomoć, osim u slučajevima u kojima je očito da je prijedlog neostvarljiv.

Član 149.

Organizacija udruženog rada iz člana 147. stava 1. zakona dužna je u roku 60 dana od dana primitka obavijesti iz tog člana pismeno obavijestiti izumitelja da li će podnijeti prijavu patenta odnosno da li će prijavu patenta podnijeti neka druga organizacija udruženog rada.

Ako je izumitelj propustio obavijestiti organizaciju udruženog rada iz člana 147. stava 1. ovog zakona o stvorenom izumu, rok iz stava 1. ovog člana teče od dana saznanja te organizacije za izum odnosno od dana kad je primila pismenu obavijest o izumu.

Član 150.

Ako organizacija udruženog rada iz člana 147. stava 1. ovog zakona ne postupi po odredbi člana 149. stava 1. ovog zakona ili obavijesti izumitelja da prijavu patenta neće podnijeti ni ona ni druga organizacija udruženog rada, izumitelj ima pravo sam podnijeti prijavu patenta. Izumitelj je dužan u prijavi patenta naznačiti da je izum stvoren u organizaciji udruženog rada.

Član 151.

Organizacija udruženog rada iz člana 147. stava 1. ovog zakona može se pismeno odreći prava na podnošenje prijave patenta u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji ili samo u inozemstvu odnosno u određenim stranim zemljama.

Član 152.

Ako je, prema članu 146. ovog zakona, izum stvoren u organizaciji udruženog rada, a zaštićen je, po članu 150. ovog zakona, na ime izumitelja, tim se izumom mogu koristiti sve organizacije udruženog rada.

Organizacija udruženog rada koja se koristi izumom iz stava 1. ovog člana dužna je izumitelju platiti naknadu, ovisno o doprinosu tog izuma povećanju dohotka ili smanjenju troškova odnosno gubitaka u organizaciji udruženog rada koja se tim izumom koristi.

Ako se organizacija udruženog rada koja se koristi izumom i izumitelj ne sporazumiju o naknadi, o sporu odlučuje nadležni sud.

Član 153.

Za izum stvoren u organizaciji udruženog rada koji se ne primjenjuje, a zaštićen je patentom, izumitelj ima pravo na posebnu nagradu za doprinos općem tehnološkom napretku od organizacije udruženog rada na čije je ime izum zaštićen.

Izumitelj ima pravo na posebnu nagradu i za izum stvoren u organizaciji udruženog rada koji se primjenjuje, a čiji se utjecaj na povećanje dohotka osnovne organizacije udruženog rada ne može neposredno izraziti, nego pridonosi poboljšanju radnih i prirodnih uvjeta, zaštiti ljudi i imovine i zaštiti i unapređivanju čovjekove radne i životne okoline.

Član 154.

Ako izumitelj i organizacija udruženog rada na čije je ime izum zaštićen ne postignu sporazum o visini i drugim uvjetima plaćanja naknade odnosno nagrade, na zahtjev jedne ili objiju strana o sporu će odlučiti nadležni sud udruženog rada.

Član 155.

Samoupravnim općim aktom organizacija udruženog rada pobliže uređuje postupak u vezi s razmatranjem obavijesti o izumu iz člana 146. ovog zakona, a i osnove i mjerila za utvrđivanje doprinosa izuma povećanju dohotka, visinu, način i uvjete za utvrđivanje i isplatu naknade odnosno nagrade te druga pitanja u vezi s izumom stvorenim u udruženom radu.

Član 156.

Na osnovne zadružne organizacije, osnovne organizacije kooperanata, poljoprivredne zadruge, zanatske i druge nepoljoprivredne zadruge i ugovornu organizaciju udruženog rada, a i na radnika odnosno druge radne ljude u tim organizacijama ili zadrugama, primjenjuju se odredbe čl. 146. do 155. ovog zakona, u skladu s njihovim položajem i pravima, obvezama i odgovornostima uređenim samoupravnim sporazumom o udruživanju odnosno ugovorom o osnivanju i zakonom.

Odredbe čl. 146. do 155. ovog zakona primjenjuju se i na radne zajednice u organizacijama udruženog rada i drugim društvenim pravnim osobama, u skladu s njihovim položajem i pravima, obvezama i odgovornostima uređenim samoupravnim sporazumom o međusobnim pravima, obvezama i odgovornostima radne zajednice odnosno ugovorom i samoupravnim sporazumom o udruživanju, odnosno aktom o osnivanju radne zajednice i zakonom.

2. Novi oblici tijela, slike ili crteži stvoreni u udruženom radu

Član 157.

Smatra se da je novi oblik tijela, slika ili crtež stvoren u organizaciji udruženog rada ako se do tih tvorevina došlo u radu društvenim sredstvima, a osobito:

1) ako je do oblika tijela, slike ili crteža došlo u neposrednoj vezi s radnim zadacima i poslovima autora u organizaciji udruženog rada;

2) ako su oblik tijela, slika ili crtež stvoreni u roku šest mjeseci od dana kad je autoru prestao radni odnos u organizaciji udruženog rada, a udovoljeno je uvjetima iz točke 1. ovog člana;

3) ako je do oblika tijela, slike ili crteža došlo radom koji je izvršen prema zahtjevu ili nalogu organizacije udruženog rada;

4) ako je do oblika tijela, slike ili crteža došlo na temelju ugovora sklopljenog između organizacije udruženog rada i autora, kojim je predviđeno da ta tvorevina pripada organizaciji udruženog rada.

Član 158.

Odredbe čl. 146. do 157. ovog zakona odgovarajuće se primjenjuju i na nove oblike tijela, slike ili crteže stvorene u organizaciji udruženog rada.

XI. TEHNIČKO UNAPREĐENJE

Član 159.

Tehničkim unapređenjem koje se štiti pod uvjetima i na način uređenim samoupravnim općim aktom odnosno drugim općim aktom smatra se svaka racionalizacija rada koja nastaje primjenom poznatih tehničkih sredstava i tehnoloških postupaka u svim fazama procesa rada, kojom se postiže: povećanje dohotka organizacije udruženog rada, povećanje proizvodnosti rada, poboljšanje kvalitete proizvoda, ušteda materijala, ušteda energije, bolje iskorištavanje strojeva ili instalacija, poboljšanje tehničke kontrole proizvoda, poboljšanje zaštite na radu ili poboljšanje zaštite i unapređivanje čovjekove okoline.

Tehničkim unapređenjem smatra se i rješenje tehničkog problema kojem nije priznata zaštita patentom, ako udovoljava uvjetima iz stava 1. ovog člana.

Tehničkim unapređenjem, prema stavu 1. ovog člana, ne smatra se rutinska primjena poznatih tehničkih sredstava i tehnoloških postupaka u procesu rada.

Član 160.

Tehničko unapređenje ne može se zaštititi patentom.

Član 161.

Autor tehničkog unapređenja dužan je o tehničkom unapređenju pismeno obavijestiti organizaciju udruženog rada u kojoj radi i u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno. Uz obavijest autor je dužan dostaviti opis, podatke i crteže, potrebne za razumijevanje tehničkog unapređenja te prijedlog za njegovu primjenu.

Ako autor tehničkog unapređenja ne može sam izraditi opis, podatke i crteže, potrebne za razumijevanje tehničkog unapređenja, a i prijedlog za njegovu primjenu, može zahtijevati stručnu pomoć od organizacije udruženog rada iz stava 1. ovog člana koja bez odgađanja daje autoru tehničkog unapređenja potrebnu pomoć, osim u slučajevima u kojima je očito da je prijedlog tehničkog unapređenja neostvarljiv.

Organizacija udruženog rada iz stava 1. ovog člana dužna je bez odgađanja pismeno potvrditi autoru primijak obavijesti o tehničkom unapređenju.

Član 162.

Organizacija udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno dužna je u roku tri mjeseca od dana primitka obavijesti o tehničkom unapređenju ispitati tehničko unapređenje i pismeno obavijestiti autora da li prihvaća prijedlog tehničkog unapređenja.

Ako organizacija udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno prihvati prijedlog tehničkog unapređenja, dužna je s primjenom tog tehničkog unapređenja početi najkasnije u roku jedne godine od dana prihvatanja prijedloga.

Član 163.

Ako organizacija udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno obavijesti autora da ne prihvaća njegov prijedlog tehničkog unapređenja, autor ima pravo taj prijedlog podnijeti drugoj organizaciji udruženog rada koja je dužna postupiti na način predviđen u članu 162. ovog zakona.

Član 164.

Ako organizacija udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno odnosno druga organizacija udruženog rada kojoj je podnesen prijedlog tehničkog unapređenja prihvati taj prijedlog, ali u roku jedne godine od dana prihvatanja prijedloga ne počne primjenjivati tehničko unapređenje, pravo primjene stječu sve organizacije udruženog rada u zemlji, uz obvezu plaćanja naknade autoru za upotrebu tehničkog unapređenja.

Organizacija udruženog rada koja primjenjuje tehničko unapređenje u smislu stava 1. ovog člana dužna je o tome obavijestiti regionalnu privrednu komoru u kojoj je to tehničko unapređenje evidentirano (član 165).

Član 165.

Organizacija udruženog rada koja je prihvatila prijedlog tehničkog unapređenja, ali ga nije primijenila u roku jedne godine od dana prihvatanja prijedloga, dužna je odmah nakon proteka tog roka pismeno obavijestiti o tom tehničkom unapređenju regionalnu privrednu komoru u koju je udružena.

Regionalna privredna komora dužna je voditi evidenciju o tehničkim unapređenjima iz stava 1. ovog člana i davati podatke o njima svim organizacijama udruženog rada u zemlji i radnicima zaposlenim u tim organizacijama.

Evidencija iz stava 2. ovog člana sadrži ove podatke: naziv tehničkog unapređenja, ime autora tehničkog unapređenja, tvrtku odnosno naziv i sjedište organizacije udruženog rada koja je počela primjenjivati tehničko unapređenje, datum prihvatanja tehničkog unapređenja, datum primjene tehničkog unapređenja, tehnički ili drugi problem koji se rješava tehničkim unapređenjem i postignute ili očekivane efekte primjene tehničkog unapređenja.

Član 166.

Autoru tehničkog unapređenja pripada posebna naknada za upotrebu tehničkog unapređenja, ovisno o doprinosu toga tehničkog unapređenja povećanju dohotka ili smanjenju troškova odnosno gubitaka u organizaciji udruženog rada u kojoj se tehničko unapređenje primjenjuje za vrijeme njegove primjene, a najduže pet godina od dana početka primjene.

Član 167.

Visina, uvjeti i način ostvarivanja posebne naknade, kad se na prijedlog autora tehničkim unapređenjem koristi organizacija udruženog rada u kojoj tehničko unapređenje nije stvoreno (član 163), uređuju se ugovorom između autora tehničkog unapređenja i organizacije udruženog rada koja se koristi tehničkim unapređenjem.

Ugovorom iz stava 1. ovog člana, visina, uvjeti i način ostvarivanja posebne naknade ne mogu za autora tehničkog unapređenja biti nepovoljniji od onih koji su predviđeni samoupravnim općim aktom organizacije udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno.

Član 168.

Kad se tehničkim unapređenjem koristi organizacija udruženog rada u kojoj ono nije stvoreno, osim ako se njime koristi na prijedlog autora (član 163), način i uvjete korištenja te osnove i mjerila za određivanje visine, načina i uvjeta isplate naknade za upotrebu tehničkog unapređenja utvrđuju se samoupravnim sporazumom između te organizacije i organizacije udruženog rada u kojoj je tehničko unapređenje stvoreno odnosno koja ga je prihvatila.

Član 169.

U sporu o uvjetima i načinu upotrebe tehničkog unapređenja te o visini naknade, odlučuje nadležni sud udruženog rada.

Član 170.

Samoupravnim sporazumom ili drugim samoupravnim općim aktom organizacija udruženog rada pobliže uređuje: postupak za utvrđivanje postojanja tehničkog unapređenja i mogućnosti njegove primjene, osnove i mjerila za utvrđivanje doprinosa tehničkog unapređenja povećanju dohotka, visinu, način i uvjete za utvrđivanje i isplatu posebne naknade za primjenu tehničkog unapređenja te druga pitanja u vezi s tehničkim unapređenjem.

Ako organizacija udruženog rada samoupravnim sporazumom ili drugim samoupravnim općim aktom nije uredila pitanja iz stava 1. ovog člana, dužna je to učiniti u roku šest mjeseci od dana primitka pismene obavijesti iz člana 165. stava 1. ovog zakona.

Član 171.

Očredbe čl. 159. do 170. ovog zakona odgovarajuće se primjenjuju i na druge samoupravne organizacije i zajednice.

Član 172.

Propise kojima se pobliže uređuju tehnička unapređenja značajna za narodnu obranu donosi funkcionar koji rukovodi saveznom organom uprave nadležnim za poslove narodne obrane, a propise kojima se pobliže uređuju tehnička unapređenja značajna za sigurnost zemlje — funkcionar koji rukovodi saveznom organom uprave nadležnim za unutrašnje poslove.

Naknada za tehničko unapređenje značajno za narodnu obranu odnosno za sigurnost zemlje isplaćuje se autoru tehničkog unapređenja u jednokratnom novčanom iznosu.

Ovlašćuje se funkcionar koji rukovodi saveznom organom uprave nadležnim za poslove narodne obrane odnosno funkcionar koji rukovodi saveznom organom uprave nadležnim za unutrašnje poslove da, u proplima koje doneše na temelju ovlaštenja iz stava 1. ovog člana, odredi prekršaje za povredu tih propisa.

XII. KAZNE NE ODREDBE

Član 173.

Novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara kaznit će se za privredni prijestup organizacija udruženog rada ili druga pravna osoba:

1) ako zatraži zaštitu prava kojima se štite izumi i znakovi razlikovanja u inozemstvu prije nego što je podnijela zahtjev za priznavanje prava u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji (član 14. stav 1);

2) ako zaštitu izuma u inozemstvu zatraži prije protoka roka od tri mjeseca od dana podnošenja prijave Zavodu (član 14. stav 2);

3) ako se neovlašteno bavi zastupanjem stranih pravnih i fizičkih osoba (član 16);

4) ako objavi povjerljivi izum ili zatraži zaštitu u inozemstvu bez odobrenja saveznog organa uprave nadležnog za poslove narodne obrane odnosno saveznog organa uprave nadležnog za unutrašnje poslove (član 108. u vezi sa članom 109);

5) ako se neovlašteno koristi pravom kojim se štite izumi i znakovi razlikovanja (član 118. st. 1. i 2).

Za privredni prijestup iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 3.000 do 30.000 dinara i odgovorna osoba u organizaciji udruženog rada ili drugoj pravnoj osobi.

Član 174.

Novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 dinara kaznit će se za prekršaj organizacija udruženog rada ili druga pravna osoba u kojoj je izum stvoren:

1) ako ne obavijesti Zavod o početku ili prestanku upotrebe izuma druge organizacije udruženog rada (član 68. st. 1. i 2);

2) ako ne pruži stručnu pomoć izumitelju pri izradi opisa izuma ili potrebnih crteža (148. stav 2);

3) ako u roku 60 dana od dana primitka obavijesti o izumu stvorenom u organizaciji udruženog rada pismeno ne obavijesti izumitelja o tome da li će podnijeti prijavu patenta odnosno da li će prijavu patenta podnijeti neka druga organizacija udruženog rada (član 149. stav 1);

4) ako protivno volji izumitelja navede u prijavi patenta da izumitelj ne želi biti naznačen (član 77. stav 2);

5) ako u roku jedne godine od dana prihvatanja prijedloga tehničkog unapređenja pismeno ne obavijesti regionalnu privrednu komoru u koju je udružena o tehničkom unapređenju koje je prihvatila, ali ga ne primjenjuje (član 165. stav 1).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 dinara i odgovorna osoba u organizaciji udruženog rada ili drugoj pravnoj osobi.

Član 175.

Novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 dinara kaznit će se za prekršaj imalac radnje koji samostalno obavlja djelatnost osobnim radom sredstvima rada u vlasništvu građana ako učini koju od radnji iz člana 173. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara kaznit će se za prekršaj pojedinac ako učini koju od radnji iz člana 173. ovog zakona.

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 176.

Odredbe ovog zakona primjenjivat će se i na prijave za priznavanje prava kojima se štite izumi i znakovi razlikovanja što su podnesene do dana određenog za primjenu ovog zakona, a po kojima upravni postupak nije okončan.

Član 177.

Podnosioci prijave patenta po kojima upravni postupak nije okončan, a podnesene su do dana određenog za primjenu ovog zakona, dužni su u roku šest mjeseci od dana objave prijave uplatiti takse za potpuno ispitivanje uvjeta za priznavanje patenta.

Ako u roku iz stava 1. ovog člana podnosilac prijave patenta ne uplati propisanu taksu, smatrat će se da je od prijave patenta odustao.

Član 178.

Registrirana prava kojima se štite izumi i znakovi razlikovanja, koja važe na dan određen za primjenu ovog zakona, ostaju i dalje na snazi i na njih će se, osim što se tiče vremena trajanja tih prava, primjenjivati odredbe ovog zakona.

Član 179.

Do dana određenog za primjenu ovog zakona funkcionar koji rukovodi zavodom donijet će propise iz člana 99. ovog zakona.

U roku tri mjeseca od dana određenog za primjenu ovog zakona Savezno će izvršno vijeće donijeti propis iz člana 110. ovog zakona.

Član 180.

U roku jedne godine od dana određenog za primjenu ovog zakona organizacije udruženog rada će samoupravnim općim aktom regulirati pitanja iz člana 60. ovog zakona.

Član 181.

Na dan određen za primjenu ovog zakona prestaju važiti Zakon o patentima i tehničkim unapređenjima (»Službeni list FNRJ«, br. 44/60 i 26/62 i »Službeni list SFRJ«, br. 24/74), Zakon o uzorcima i modelima (»Službeni list FNRJ«, br. 45/61 i »Službeni list SFRJ«, br. 24/74) i Zakon o robnim i uslužnim žigovima (»Službeni list FNRJ«, br. 45/61 i »Službeni list SFRJ«, br. 24/74).

Član 182.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se nakon protoka šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 183.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom listu SFRJ«.